Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Anden Udvidede Afdeling)

13. december 2017 *

»Økonomisk og monetær politik – tilsyn med kreditinstitutter – artikel 4, stk. 3, i forordning (EU) nr. 1024/2013 – tilsyn på et konsolideret grundlag – koncern under tilsyn – institutter, som er fast tilknyttet et centralt organ – artikel 2, stk. 21, litra c), i forordning (EU) nr. 468/2014 – artikel 10 i forordning (EU) nr. 575/2013 – kapitalgrundlagskrav – artikel 16, stk. 1, litra c), og artikel 16, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1024/2013«

I sag T-52/16,

Crédit mutuel Arkéa, Relecq Kerhuon (Frankrig), ved advokaterne H. Savoie og P. Mele,

sagsøger,

mod

Den Europæiske Centralbank (ECB) ved K. Lackhoff, R. Bax og C. Olivier, som befuldmægtigede, bistået af advokat M. Pittie,

sagsøgt,

støttet af

Europa-Kommissionen ved V. Di Bucci og K.-P. Wojcik, som befuldmægtigede,

intervenient,

angående et søgsmål i henhold til artikel 263 TEUF med påstand om annullation af ECB's afgørelse ECB/SSM/2015 – 9695000CG 7B84NLR5984/40 af 4. december 2015 om fastsættelse af de tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Groupe Crédit mutuel.

har

RETTEN (Anden Udvidede Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Prek (refererende dommer), og dommerne E. Buttigieg, F. Schalin, B. Berke og M.J. Costeira,

justitssekretær: fuldmægtig S. Spyropoulos,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 6. juni 2017,

afsagt følgende

* Processprog: fransk.

Dom

I. Tvistens baggrund

1 Crédit mutuel er en decentraliseret bankkoncern bestående af et netværk af lokale Crédit mutuel-kasser med status af andelsselskaber. Hver enkelt lokal Crédit mutuel-kasse skal være tilknyttet en regional sammenslutning, mens hver enkelt regional sammenslutning skal være tilknyttet Confédération nationale du Crédit mutuel (CNCM), et centralt organ i henhold til artikel L.511-30 og L.511-31 i code monétaire et financier français (den franske lov om monetære og finansielle anliggender, herefter »CMF«). På nationalt plan omfatter Crédit mutuel endvidere Caisse centrale du Crédit mutuel (CCCM), der er et kooperativt kreditaktieselskab med variabel kapital, godkendt som kreditinstitut og ejet af netværkets medlemmer.

2 Sagsøgeren, Crédit mutuel Arkéa, er et kooperativt kreditaktieselskab med variabel kapital, godkendt som kreditselskab. Det blev oprettet i 2002 ved sammenlægning af flere regionale sammenslutninger af Crédit mutuel-kasser. Andre sammenslutninger slog sig sammen og oprettede CM11-CIC, mens andre igen forblev selvstændige.

3 Ved skrivelse af 19. september 2014 meddelte sagsøgeren Den Europæiske Centralbank (ECB) sin analyse af, hvorfor ECB ikke kunne føre tilsyn med sagsøgeren gennem CNCM. Ved skrivelse af 10. november 2014 meddelte ECB, at den ville forelægge de kompetente franske myndigheder spørgsmålet.

4 Den 19. december 2014 fremsendte ECB et udkast til afgørelse om de tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen, til CNCM med anmodning om, at udkastet blev sendt til de forskellige enheder, som udgør CNCM, ligesom den fastsatte en frist for disse enheders fremsendelse af bemærkninger. Sagsøgeren fremsendte sine bemærkninger til ECB den 16. januar 2015. Den 30. januar 2015 udtalte CNCM sig om de af sagsøgeren fremsatte bemærkninger.

5 Den 19. februar 2015 fremsendte ECB et udkast til revideret afgørelse om de tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen og de enheder, der udgør koncernen, til CNCM med anmodning om, at det reviderede udkast blev sendt til de enheder, som udgør CNCM, ligesom den fastsatte en frist for disse enheders fremsendelse af bemærkninger. Sagsøgeren fremsendte sine bemærkninger den 27. marts 2015.

6 Den 17. juni 2015 vedtog ECB en afgørelse om de tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen, hvori den fremhævede, at den var den tilsynsmyndighed, der på et konsolideret grundlag skulle føre tilsyn med CNCM, og den kompetente myndighed med ansvar for tilsyn med de i afgørelsen omhandlede enheder, heriblandt sagsøgeren (første betragtning). I afgørelsens artikel 2, stk. 1, blev det anført, at CNCM skulle sikre, at Crédit mutuel-koncernen til enhver tid opfyldte de i bilag I opstillede krav. Det fulgte af nævnte afgørelses artikel 2, stk. 3, at sagsøgeren til enhver tid skulle opfylde de i bilag II-2 opstillede krav, hvorefter denne blev pålagt en egenkapitalandel i kategori 1 (herefter »egentlig kernekapital«) på 11%.

7 Den 17. juli 2015 anmodede sagsøgeren om en revision af denne afgørelse i henhold til artikel 24 i Rådets forordning (EU) nr. 1024/2013 af 15. oktober 2013 om overdragelse af specifikke opgaver til Den Europæiske Centralbank i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter (EUT 2013, L 287, s. 63, herefter »grundforordningen«), sammenholdt med artikel 7 i Den Europæiske Centralbanks afgørelse 2014/360/EU af 14. april 2014 om nedsættelse af et administrativt klagenævn og forretningsordenen for dette (EUT 2014, L 175, s. 47). Den 31. august 2015 blev der gennemført en høring i Det Administrative Klagenævn (herefter »klagenævnet«).

8 Den 14. september 2015 vedtog klagenævnet en udtalelse, hvori det fastslog, at ECB's afgørelse var lovlig. Klagenævnet fremhævede i udtalelsen hovedsageligt, at den af sagsøgeren fremførte kritik af afgørelsen af 17. juni 2015 kunne inddeles i tre kategorier afhængigt af, om den bestred gennemførelsen af et forstærket tilsyn med Crédit mutuel-koncernen gennem CNCM med den begrundelse, at CNCM ikke var et kreditinstitut (første klagepunkt), påstod, at der ikke findes en »Crédit mutuel-koncern« (andet klagepunkt), eller bestred ECB's afgørelse om at hæve sine krav til den egentlige kernekapital fra 8 til 11% (tredje klagepunkt).

9 Hvad angår første klagepunkt fremhævede klagenævnet for det første, at ECB ved en afgørelse af 1. september 2014 havde fastslået, at Crédit mutuel-koncernen var en stor koncern, der var underlagt tilsyn, og ECB anførte ved denne lejlighed, at sagsøgeren var en enhed, der var medlem af denne koncern, og at CNCM udgjorde det højeste konsolideringsniveau. For det andet bemærkede klagenævnet, at begrebet centralt organ i artikel 2, stk. 21, litra c), i Den Europæiske Centralbanks forordning (EU) nr. 468/2014 om fastlæggelse af en ramme for samarbejde inden for Den Fælles Tilsynsmekanisme mellem Den Europæiske Centralbank og de kompetente nationale myndigheder og med de udpegede nationale myndigheder (SSM-rammeforordningen) (EUT 2014, L 141, s. 1, herefter »SSM-rammeforordningen«) og artikel 10 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringsselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012 (EUT 2013, L 176, s. 1, berigtiget i EUT 2013, L 208, s. 68, og EUT 2013, L 321, s. 6) ikke var fastlagt i EU-retten, og at det ikke var et krav, at det pågældende centrale organ var et kreditinstitut, idet klagenævnet til støtte for denne fortolkning henviste til retningslinjerne fra Det Europæiske Banktilsynsudvalg (CEBS) af 18. november 2010 (herefter »CEBS-retningslinjerne«) samt grundforordningens artikel 4, stk. 1, litra g). For det tredje bemærkede klagenævnet, at det ikke var nødvendigt, at ECB var i besiddelse af alle beføjelserne til at gennemføre tilsyn med en koncerns moderselskab eller pålægge det sanktioner, for at den kunne gennemføre tilsyn på et konsolideret grundlag. For det fjerde fremhævede klagenævnet, at Crédit mutuel-koncernen, inden denne kompetence blev overdraget til ECB, var underlagt et tilsyn på et konsolideret grundlag fra den kompetente franske myndighed, nemlig autorité de contrôle prudentiel et de résolution (ACPR), gennem CNCM.

10 Hvad angår andet klagepunkt konkluderede klagenævnet, at Crédit mutuel-koncernen opfyldte de krav, der er opstillet i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, som der henvises til i SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c). For det første fandt klagenævnet, at CNCM's karakter af en sammenslutning ikke forhindrede, at der var solidaritet med de tilknyttede institutter. For det andet fastslog klagenævnet, at Crédit mutuel-koncernens samlede regnskaber var opstillet på et konsolideret grundlag. For det tredje fandt klagenævnet, at ECB med føje havde fastslået, at CNCM havde beføjelser til at udstede instrukser til ledelsen for de tilknyttede institutter.

11 Hvad angår tredje klagepunkt fastslog klagenævnet, at ECB's vurderinger af kravene til sagsøgerens egentlige kernekapital ikke var behæftet med et åbenbart urigtigt skøn og ikke var uforholdsmæssige. Klagenævnet fremhævede i denne forbindelse den vedvarende uenighed mellem sagsøgeren og CNCM, der kan være udtryk for ledelsesproblemer, som kan give anledning til yderligere risici.

12 Den 5. oktober 2015 traf ECB afgørelse ECB/SSM/2015 – 9695000CG 7B84NLR5984/28 om de tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen, der i medfør af grundforordningens artikel 24, stk. 7, ophævede og erstattede afgørelsen af 17. juni 2015 og havde samme indhold.

13 Den 9. oktober 2015 vedtog ECB et udkast til afgørelse, som sagsøgeren havde mulighed for at fremsætte bemærkninger til.

14 Den 4. december 2015 traf ECB afgørelse ECB/SSM/2015 – 9695000CG 7B84NLR5984/40 (herefter »den anfægtede afgørelse«), der fastsatte nye tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen og de enheder, der udgør den. Den anfægtede afgørelses punkt 1 vedrører de

tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på Crédit mutuel-koncernen på et konsolideret grundlag, mens afgørelsens punkt 3 vedrører de krav, der finder anvendelse på sagsøgeren. I punkt 3 har ECB fastsat kravene til sagsøgerens egentlige kernekapital til 10,75%.

II. Retsforhandlinger og parternes påstande

15 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 3. februar 2016 har sagsøgeren anlagt denne sag.

16 Ved dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 21. marts 2016 har Kommissionen anmodet om tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for ECB's påstande.

17 Ved beslutning af 8. juni 2016 har formanden for Rettens Fjerde Afdeling givet Kommissionen tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for ECB's påstande.

18 Kommissionen har den 20. juli 2016 indgivet sit interventionsindlæg.

19 Som følge af en ændring af sammensætningen af Rettens afdelinger blev den refererende dommer tilknyttet Anden Afdeling, hvortil denne sag følgelig er blevet henvist.

20 Den 3. april 2017 har Retten i form af en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse, jf. artikel 89 i Rettens procesreglement, anmodet ECB om at fremlægge en række dokumenter. ECB har efterkommet denne anmodning inden for den fastsatte frist.

21 Efter forslag fra Anden Afdeling har Retten i henhold til Rettens procesreglements artikel 28 besluttet at henvise sagen til et udvidet dommerkollegium.

22 Efter forslag fra den refererende dommer har Retten (Anden Udvidede Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling.

23 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i retsmødet den 6. juni 2017.

24 Sagsøgeren har nedlagt påstand om annullation af den anfægtede afgørelse.

25 ECB og Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

– Frifindelse.

– Sagsøgeren tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

III. Retlige bemærkninger

A. Formaliteten

26 Uden formelt at fremsætte en formalitetsindsigelse i henhold til procesreglementets artikel 130 har ECB bestridt søgsmålets formalitet. ECB har i denne forbindelse for det første anført, at bestyrelsesformanden for sagsøgeren har givet mandat til, at den foreliggende sag anlægges, og denne har i henhold til fransk ret ikke beføjelse til at repræsentere sagsøgeren, for det andet har ECB anført, at sagsøgeren ikke har søgsmålskompetence til at indbringe den anfægtede afgørelse for Retten, undtagen når det gælder afgørelsens punkt 3, og for det tredje har ECB bestridt, at sagsøgeren har søgsmålsinteresse.

27 Sagsøgeren har nedlagt påstand om, at de af ECB påberåbte afvisningsgrunde forkastes.

1. Lovligheden af den fuldmagt, der er udstedt til sagsøgerens advokater

28 ECB har gjort gældende, at det var bestyrelsesformanden for sagsøgerens bestyrelse, der udstedte den oprindelige fuldmagt til sagsøgerens advokater, selv om det af de franske domstoles afgørelser om fortolkningen af artikel L.225-51-1 og L.225-56 i den franske code de commerce (handelslov) fremgår, at et aktieselskabs bestyrelsesformand ikke har beføjelse til at repræsentere aktieselskabet, idet denne beføjelse alene er tillagt generaldirektøren, medmindre disse funktioner er samlet hos én person.

29 I henhold til procesreglementets artikel 51, stk. 3, skal advokaterne, når den part, de repræsenterer, er en privat juridisk person, til Justitskontoret indlevere en fuldmagt udstedt af denne private juridiske person. Procesreglementets artikel 51, stk. 4, bestemmer endvidere, at justitssekretæren, hvis disse dokumenter ikke indleveres, giver den pågældende part en rimelig frist til at tilvejebringe disse.

30 Procesreglementets artikel 51, stk. 4, skal fortolkes således, at det er muligt at rette op på det forhold, at der mangler en fuldmagt på tidspunktet for sagsanlægget, idet der efterfølgende kan fremlægges et dokument, der bekræfter, at der foreligger en sådan fuldmagt (jf. analogt dom af 4.2.2015, KSR mod KHIM – Lampenwelt (Moon), T-374/13, EU:T:2015:69, præmis 12 og 13; jf. også vedrørende Domstolens procesreglement dom af 19.6.2014, Commune de Millau og SEMEA mod Kommissionen, C-531/12 P, EU:C:2014:2008, præmis 33 og 34).

31 I den foreliggende sag har sagsøgerens advokater på anmodning fremsendt et dokument til Retten udstedt af sagsøgerens bemyndigede repræsentant, nemlig dennes generaldirektør, hvori det bekræftes, at denne ønsker søgsmålet gennemført.

32 Søgsmålet kan derfor ikke afvises på grund af manglende lovlig fuldmagt.

2. Sagsøgerens søgsmålskompetence i forhold til den anfægtede afgørelses punkt 1

33 ECB har hovedsageligt gjort gældende, at sagsøgeren kun har søgsmålskompetence i forhold til den del af den anfægtede afgørelse, der vedrører denne, dvs. punkt 3.

34 Det skal bemærkes, at den anfægtede afgørelse, selv om den er udformet som en enkelt afgørelse, skal betragtes som en række af individuelle afgørelser (jf. i denne retning og analogt dom af 15.10.2002, Limburgse Vinyl Maatschappij m.fl. mod Kommissionen, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P – C-252/99 P og C-254/99 P, EU:C:2002:582, præmis 100), hvormed der indføres tilsynsmæssige krav for hver enkelt af de i afgørelsens punkt 17.1 nævnte enheder. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at skønt CNCM i henhold til den anfægtede afgørelses punkt 22.2 er afgørelsens adressat, tilkommer det i henhold til samme punkt CNCM at meddele de øvrige af koncernens enheder den del af den anfægtede afgørelse, der vedrører hver enkelt af dem.

35 Hvad angår den anfægtede afgørelses punkt 1 skal det, for så vidt som det følger heraf, at CNCM skal sikre sig, at Crédit mutuel-koncernen overholder visse tilsynsmæssige krav på et konsolideret grundlag, heraf udledes, at kun CNCM er adressaten i henhold til artikel 263 TEUF.

36 Sagsøgeren kan således kun bestride den anfægtede afgørelses punkt 1, såfremt sagsøgeren er umiddelbart og individuelt berørt af dette aspekt af den anfægtede afgørelse, eller hvis sagsøgeren er umiddelbart berørt af dette aspekt af den anfægtede afgørelse, og den anfægtede afgørelse udgør en regelfastsættende retsakt, som ikke indebærer gennemførelsesforanstaltninger (jf. i denne retning dom af 26.9.2014, Royal Scandinavian Casino Århus mod Kommissionen, T-615/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2014:838, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).

37 For så vidt som sagsøgeren af ECB betragtes som en enhed henhørende under Crédit mutuel-koncernen, som ECB har besluttet at udøve tilsyn med på et konsolideret grundlag gennem CNCM, skal sagsøgeren anses for umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede afgørelses punkt 1, for så vidt som CNCM i henhold til nævnte punkt er den enhed, der har ansvaret for sit tilsyn i forhold til ECB.

38 Det følger nødvendigvis heraf, at sagsøgeren ikke kun har søgsmålskompetence i forhold til den anfægtede afgørelses punkt 3, men ligeledes i forhold til nævnte afgørelses punkt 1.

3. Sagsøgerens søgsmålsinteresse i forhold til den anfægtede afgørelse

39 ECB har med henblik på at anfægte sagsøgerens søgsmålsinteresse anført dels, at sagsøgeren aldrig har modsat sig, at ACPR gennemførte tilsyn på et konsolideret grundlag af Crédit mutuel-koncernen, dels, at sagsøgeren har en egentlig kernekapital, der er højere end den, der kræves i henhold til den anfægtede afgørelse.

40 Det bemærkes, at det fremgår af fast retspraksis, at interesse i, at en retsakt annulleres, kun foreligger, hvis annullationen af retsakten i sig selv kan have retsvirkninger (jf. i denne retning dom af 24.6.1986, AKZO Chemie mod Kommissionen, 53/85, EU:C:1986:256, præmis 21, og af 25.3.1999, Gencor mod Kommissionen, T-102/96, EU:T:1999:65, præmis 40).

41 Dels har sagsøgeren, for så vidt som den anfægtede afgørelses punkt 1 indebærer, at sagsøgeren tilhører Crédit mutuel-koncernen og er omfattet af tilsynet hermed gennem CNCM, selv om denne efter sin egen opfattelse bør være umiddelbart omfattet af ECB's tilsyn, søgsmålsinteresse i forhold til dette aspekt af den anfægtede afgørelse, uanset hvilken holdning denne indtog i forbindelse med ACPR's tilsyn.

42 Dels har sagsøgeren interesse i at nedlægge påstand om annullation af den anfægtede afgørelses punkt 3, idet sagsøgeren med denne bestemmelse pålægges minimumskrav til egentlig kernekapital, så længe nævnte afgørelse er gældende, uanset hvor stor egenkapitalen var, da den anfægtede afgørelse blev truffet.

43 Henset til det ovenstående bør de af ECB rejste afvisningsgrunde forkastes.

B. Realiteten

44 Sagsøgeren har til støtte for sit søgsmål fremført argumenter, der kan inddeles i tre anbringender.

45 Sagsøgerens argumentation i de to første anbringender omhandler den anfægtede afgørelse generelt, men i realiteten vedrører den kun lovligheden af nævnte afgørelses punkt 1, hvorved ECB tilrettelægger et tilsyn på et konsolideret grundlag af Crédit mutuel-koncernen gennem CNCM. Sagsøgeren har med sit første anbringende hovedsagelig gjort gældende, at dette aspekt af den anfægtede afgørelse er ulovligt, eftersom CNCM ikke er et kreditinstitut og derfor ikke kan være omfattet af ECB's tilsyn. Med sit andet anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at ECB med urette har fastslået, at der med henblik på tilsyn er tale om en »koncern«.

46 Sagsøgeren har med sit tredje anbringende hovedsageligt bestridt fastsættelsen af egentlig kernekapital til 10,75%, idet der pålægges et kapitalgrundlag, der er højere end de ved lov fastsatte minimumskrav, i henhold til grundforordningens artikel 16, stk. 1, litra c), og artikel 16, stk. 2, litra a). Selv om dette anbringende er rettet mod hele den anfægtede afgørelse, må det konstateres, at det i realiteten kun vedrører lovligheden af den anfægtede afgørelses punkt 3, som vedrører de tilsynskrav, som sagsøgeren er underlagt.

1. Det første og det andet anbringende vedrørende lovligheden af den anfægtede afgørelses punkt 1

47 Det følger af den anfægtede afgørelses punkt 1, at ECB tilrettelægger et tilsyn på et konsolideret grundlag af Crédit mutuel-koncernen gennem CNCM ved at pålægge CNCM at sikre sig, at koncernen opfylder de krav, der er opstillet i dette punkt.

48 ECB har gjort gældende, at disse to anbringender er uvirksomme, hvilket indledningsvis kan afvises med den begrundelse, at sagsøgeren har erkendt at være en signifikant enhed i henhold til grundforordningens artikel 6, stk. 4, der er underlagt ECB's direkte tilsyn. Med sine to første anbringender har sagsøgeren således bestridt retningslinjerne for udøvelsen af dette tilsyn, nemlig at tilsynet med sagsøgeren skal foretages gennem CNCM, for så vidt som sagsøgeren er en del af Crédit mutuel-koncernen.

49 Det skal endvidere bemærkes, at det – selv om årsagerne til, at ECB har besluttet at foretage tilsyn på et konsolideret grundlag af Crédit mutuel-koncernen gennem CNCM, ikke fremgår udtrykkeligt af den anfægtede afgørelse – ikke desto mindre forholder sig således, at ECB med hensyn til denne del af den anfægtede afgørelse har gentaget det synspunkt, der fremgik af afgørelsen af 5. oktober 2015. For så vidt som ECB i afgørelsen af 5. oktober 2015 havde truffet afgørelse i overensstemmelse med klagenævnets udtalelse, der udgjorde en del af baggrunden for nævnte afgørelse, og som omfattede en redegørelse for årsagerne hertil, der er gengivet ovenfor i præmis 8-10, kan ECB anses for at have overtaget begrundelserne i nævnte udtalelse i afgørelsen af 5. oktober 2015 (jf. i denne retning dom af 16.5.2017, Landeskreditbank Baden-Württemberg mod ECB, T-122/15, under appel, EU:T:2017:337, præmis 125-127).

50 For så vidt som ECB i forbindelse med udøvelsen af tilsyn med Crédit mutuel-koncernen gennem CNCM i den anfægtede afgørelse følger den samme fremgangsmåde som den, der er indeholdt i afgørelsen af 5. oktober 2015, skal det ligeledes antages, at der kan tages hensyn til begrundelserne i klagenævnets udtalelse i forbindelse med undersøgelsen af den anfægtede afgørelses lovlighed.

51 Sagsøgeren har med sine to første anbringender anfægtet ECB's fortolkning af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), og de betingelser, som er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, som den førstnævnte bestemmelse henviser til.

52 Det fremgår af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), at en »koncern under tilsyn« navnlig er »enheder under tilsyn, som hver for sig har deres hovedkontor i den samme deltagende medlemsstat, forudsat at de er fast tilknyttet et centralt organ, som fører tilsyn med dem i henhold til de betingelser, som er fastsat i artikel 10 i forordning […] nr. 575/2013, og som er etableret i den samme deltagende medlemsstat«.

53 Artikel 10 i forordning nr. 575/2013 med overskriften »Undtagelser for institutter, som er fast tilknyttet et centralt organ« bestemmer:

»1. De kompetente myndigheder kan i overensstemmelse med national lovgivning helt eller delvis undtage et eller flere institutter, der er beliggende i samme medlemsstat, og som er fast tilknyttet et centralt organ, der kontrollerer dem, og som er etableret i samme medlemsstat, fra kravene i anden til ottende del, hvis følgende betingelser er opfyldt:

a) Det centrale organ og de tilsluttede institutter hæfter solidarisk for deres forpligtelser, eller de tilsluttede institutters forpligtelser garanteres fuldt ud af det centrale organ.

b) Det centrale organs og samtlige tilsluttede institutters solvens og likviditet kontrolleres i deres helhed på grundlag af institutternes konsoliderede regnskaber.

c) Det centrale organs ledelse er bemyndiget til at give instrukser til de tilknyttede institutters ledelse.«

54 Ifølge fast retspraksis skal der ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot tages hensyn til ordlyden, men også til den sammenhæng, hvori bestemmelsen indgår, og de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (jf. i denne retning dom af 7.6.2005, VEMW m.fl., C-17/03, EU:C:2005:362, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).

55 I lyset af omstændighederne i den foreliggende sag vil det være hensigtsmæssigt at foretage en formålsfortolkning og en fortolkning ud fra sammenhængen af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), inden sagsøgerens to første anbringender behandles.

a) Formålsfortolkningen og fortolkningen ud fra sammenhængen af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c)

56 Hvad for det første angår formålsfortolkningen af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), skal det bemærkes, at forordningen ifølge niende betragtning hertil har til formål at udarbejde og specificere de samarbejdsprocedurer, som er fastsat i grundforordningen, mellem ECB og de kompetente nationale myndigheder inden for Den Fælles Tilsynsmekanisme (Single Supervisory Mechanism, herefter »SSM«) og med de udpegede nationale myndigheder. I forbindelse med formålsfortolkningen af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), skal der derfor ligeledes tages hensyn til formålene med grundforordningen.

57 Det bemærkes i denne forbindelse, at tilsyn med kreditinstitutkoncerner på et konsolideret grundlag hovedsageligt opfylder to formål.

58 Det første formål består i at gøre det muligt for ECB at tage højde for de risici, der kan ramme et kreditinstitut, og som ikke stammer fra kreditinstituttet selv, men fra den koncern, som det tilhører.

59 Følgende præciseres således i 26. betragtning til grundforordningen:

»Der kan opstå risici for et kreditinstituts sikkerhed og soliditet både inden for et individuelt kreditinstitut og inden for en bankkoncern eller et finansielt konglomerat. Det er vigtigt med særlige tilsynsordninger til forebyggelse af disse risici, således at kreditinstitutters sikkerhed og soliditet sikres. Ud over tilsyn med individuelle kreditinstitutter bør ECB's opgaver omfatte tilsyn på konsolideret niveau […]«

60 Det andet formål med tilsynet med kreditinstitutkoncerner på et konsolideret grundlag består i at undgå, at tilsynet med de enheder, der udgør de pågældende koncerner, splittes op på forskellige tilsynsmyndigheder.

61 Dette kommer for det første navnlig til udtryk i den omstændighed, at vurderingen af et kreditinstituts betydning, der er afgørende for, om visse tilsynsopgaver vil blive varetaget af ECB eller på et decentraliseret grundlag inden for rammerne af SSM (jf. i denne retning dom af 16.5.2017, Landeskreditbank Baden-Württemberg mod ECB, T-122/15, under appel, EU:T:2017:337, præmis 63) i henhold til 38. betragtning til grundforordningen og artikel 6, stk. 4, heri, sker på det højeste konsolideringsniveau i de deltagende medlemsstater. Formålet om at undgå opsplitning af tilsynet gentages i SSM-rammeforordningens artikel 40, stk. 1, og artikel 40, stk. 2, litra a), for så vidt angår koncerner, der er underlagt tilsyn.

62 Dette formål kommer for det andet ligeledes til udtryk i SSM-rammeforordningens artikel 40, stk. 2, hvoraf det fremgår, at tilsynet, såfremt en enhed, der er en del af en koncern, er underlagt tilsyn fra ECB, enten fordi den opfylder kriteriet om direkte offentlig finansiel støtte, eller fordi den er et af de tre mest signifikante kreditinstitutter i en deltagende medlemsstat, omfatter hele koncernen.

63 Det følger af det ovenstående, at SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), og de betingelser, der er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, som den førstnævnte bestemmelse henviser til, for at overholde grundforordningens formål skal fortolkes under hensyntagen til lovgivers ønske om at give ECB mulighed for at skabe sig et samlet overblik over de risici, som et kreditinstitut er udsat for, og om at undgå en opsplitning af tilsynet mellem ECB og de nationale myndigheder.

64 Hvad angår det egentlige formål med artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013 bemærkes det, at denne forordning vedrører de tilsynsmæssige krav, som finder anvendelse på kreditinstitutter. I denne forbindelse fremgår det mål, der forfølges med artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, klart af dens ordlyd. Målet er at indrømme den kompetente myndighed mulighed for helt eller delvis at undtage et eller flere kreditinstitutter, der er beliggende i samme medlemsstat, og som er fast tilknyttet et centralt organ, der kontrollerer dem, og som er etableret i samme medlemsstat, fra nogle af forordningens krav. Nævnte forordnings artikel 10, stk. 2, åbner ligeledes mulighed for, at det centrale organ på individuelt niveau kan undtages fra de samme tilsynsmæssige krav.

65 I den foreliggende sag finder de betingelser, som er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, imidlertid ikke anvendelse i medfør af denne forordning med henblik på at vurdere muligheden for en undtagelse fra kravene på et individuelt niveau, men finder derimod anvendelse på grund af henvisningen i SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), med henblik på at efterprøve, om der findes en koncern, der er underlagt tilsyn.

66 Endvidere indebærer en eventuel anerkendelse af, at der foreligger en koncern, der er underlagt tilsyn i henhold til SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), ikke, at den i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013 omhandlede undtagelse finder anvendelse på de kreditinstitutter, som koncernen består af, eftersom en kompetent myndighed altid har mulighed for at afvise at indrømme en individuel undtagelse, selv om de betingelser, som er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, er opfyldt.

67 Den omstændighed, at de betingelser, som er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, kan være opfyldt, medfører således forskellige konsekvenser, afhængigt af, om der er tale om SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), eller alene om artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013. I det første tilfælde udøver ECB tilsyn med koncernen, for så vidt som de betingelser, der er fastsat i SSM-rammeforordningens artikel 40, ligeledes er opfyldt. I det andet tilfælde sker undtagelsen på et individuelt grundlag fra de tilsynsmæssige krav inden for koncernen ikke automatisk, men er en mulighed for den kompetente myndighed.

68 Når de betingelser, som er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, er opfyldt, kan ECB således heraf udlede, at SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, finder anvendelse, og føre tilsyn med hele koncernen samt i sin egenskab af kompetent myndighed i henhold til forordning nr. 575/2013 nægte at undtage de enkelte enheder i koncernen fra at skulle opfylde de tilsynsmæssige krav.

69 Det følger af det ovenstående, at kun formålene med SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), er relevante for fortolkningen heraf, uanset henvisningen heri til artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013.

70 Hvad for det andet angår fortolkningen ud fra sammenhængen af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), skal det bemærkes, at klagenævnet i sin udtalelse gentagne gange har henvist til indholdet af CEBS-retningslinjerne og på denne baggrund har fastslået, at de betingelser, som er

fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, var opfyldt. Det skal derfor undersøges, om nævnte retningslinjer er en del af den retlige sammenhæng, som SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), indgår i, der kan være relevant for fortolkningen af de betingelser, som er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, og som den førstnævnte bestemmelse henviser til.

71 Det bemærkes, at CEBS er forløberen for Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA), og at CEBS-retningslinjerne vedrører fortolkningen af artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/48/EF af 14. juni 2006 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut (omarbejdning) (EUT 2006, L 177, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/111/EF af 16. september 2009 om ændring af direktiv 2006/48/EF, 2006/49/EF og 2007/64/EF for så vidt angår banker tilsluttet centralorganer, visse komponenter i egenkapitalen, store engagementer, tilsynsordninger og krisestyring (EUT 2009, L 302, s. 97). Det fremgik af artikel 3 i direktiv 2006/48, at »[e]t eller flere kreditinstitutter, der […] var beliggende i samme medlemsstat, og som […] var varigt tilsluttet et centralorgan, der kontrollere[de] dem, og som [var] etableret i samme medlemsstat, [kunne] undtages fra betingelserne i […], forudsat at den nationale lovgivning […] indehold[t] […]«. Dernæst henviste artikel 3 til tre betingelser, der er de betingelser, som nu findes i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013.

72 Det skal endvidere bemærkes, at CEBS-retningslinjerne blev vedtaget på lovgivers anmodning, der fremgår af anden betragtning til direktiv 2009/111. CEBS blev således heri anmodet om at »udforme retningslinjer for at skabe større ensartethed i tilsynspraksis i denne forbindelse [med hensyn til artikel 3 i direktiv 2006/48]«.

73 Henset til ordlyden af de betingelser, der er fastsat i artikel 3 i direktiv 2006/48 og i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, og omstændighederne omkring vedtagelsen af CEBS-retningslinjerne – dvs. at de blev vedtaget af det organ, der var kompetent på det pågældende tidspunkt, og på lovgivers anmodning – kan CEBS-retningslinjerne således tages i betragtning som en del af den retlige sammenhæng, som SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), indgår i.

74 En administrativ myndigheds fortolkning af den relevante lovgivning er imidlertid ikke bindende for Unionens retsinstanser, der i henhold til artikel 19 TEU er de eneste, der har kompetence til at fortolke EU-retten.

75 Det skal endvidere fremhæves, at CEBS har anlagt denne fortolkning under hensyntagen alene til formålene med artikel 3 i direktiv 2006/48, som svarede til formålene i artikel 10 i forordning nr. 575/2013, dvs. at tillade undtagelse fra de tilsynsmæssige krav på et individuelt niveau, når de er opfyldt på koncernniveau.

76 Af de ovenfor i præmis 65-69 anførte årsager er det imidlertid ikke disse formål, der har betydning, men de formål, der er omhandlet i SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), der ikke kunne tages i betragtning i forbindelse med vedtagelsen af CEBS-retningslinjerne.

77 Selv om Unionens retsinstanser således eventuelt kan tage CEBS-retningslinjerne i betragtning, kan disse dog ikke tillægges nogen form for bindende virkning.

b) Det første anbringende om, at CNCM ikke er et kreditinstitut

78 Sagsøgeren har gjort gældende, at det fremgår af såvel grundforordningen og SSM-rammeforordningen som af forordning nr. 575/2013, at tilsyn på et konsolideret grundlag med institutter, der er tilknyttet et centralt organ, kun er muligt, hvis det centrale organ er et kreditinstitut, hvilket CNCM ikke er.

79 ECB har, støttet af Kommissionen, nedlagt påstand om, at dette anbringende forkastes.

80 Indledningsvis skal det bemærkes, at sagsøgeren i sine skrivelser har anført, at artikel 127, stk. 6, TEUF og grundforordningen vedrører tilsyn med kreditinstitutter, mens denne ikke har rejst ulovlighedsindsigelse mod SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), med den begrundelse, at denne bestemmelse, såfremt den fortolkes således, at den ikke indebærer, at det centrale organ skal være et kreditinstitut, ville være i strid med artikel 127, stk. 6, TEUF eller med grundforordningen.

81 Inden for rammerne af dette anbringende er det derfor tilstrækkeligt at undersøge, om begrebet »centralt organ« i SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), skal forstås således, at det indebærer, at der skal være tale om et kreditinstitut.

82 For så vidt som SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), henviser til de betingelser, som er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, skal det undersøges, om karakteren af kreditinstitut kan udledes umiddelbart af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), eller indirekte af nævnte betingelser.

1) Spørgsmålet om, hvorvidt det kan udledes af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), at det centrale organ skal være et kreditinstitut

83 Sagsøgeren har hovedsageligt gjort gældende, at SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), for så vidt som artikel 127, stk. 6, TEUF og grundforordningen vedrører tilsyn med kreditinstitutter, skal fortolkes således, at den indebærer, at de centrale organer skal være kreditinstitutter. Sagsøgeren har tilføjet, at den omstændighed, at det er umuligt at udøve tilsyn på et konsolideret grundlag gennem et centralt organ, der ikke er et kreditinstitut, bekræftes af, at ECB ikke har tilsyns- og sanktionsbeføjelser i dette tilfælde.

84 I henhold til den ovenfor i præmis 54 nævnte retspraksis, skal der foretages en ordlydsfortolkning, en formålsfortolkning og en fortolkning ud fra sammenhængen af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c).

85 Hvad for det første angår ordlydsfortolkningen af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), skal det bemærkes, at det ikke fremgår af ordlyden, at det centrale organ skal være et kreditinstitut, i modsætning til det, der fremgår af samme forordnings artikel 2, stk. 21, litra a), der udtrykkeligt henviser til tilsyn med en koncern, hvis moderselskab er et kreditinstitut.

86 Hvad for det andet angår formålsfortolkningen af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), skal der tages hensyn til de ovenfor i præmis 63 omhandlede formål.

87 Uden at det er nødvendigt at gå nærmere i detaljer med undersøgelsen af de betingelser, som er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, der er omfattet af det andet anbringende, er det på nuværende tidspunkt tilstrækkeligt at fremhæve, at det, såfremt de nævnte betingelser alle er opfyldt, logisk kan udledes, at de institutter, som er fast tilknyttet et centralt organ, er tilstrækkeligt tætte til, at det kan fastslås, at der er tale om en koncern. Nærmere bestemt kan solidaritetsbestemmelsen i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 resultere i en risiko for de øvrige enheder, der er tilknyttet det samme centrale organ, såfremt et kreditinstitut kommer i problemer. Det er derfor i overensstemmelse med formålene med SSM-rammeforordningen at anvende betegnelsen »enhed under tilsyn« i henhold til SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), uanset om det centrale organ for denne enhed er et kreditinstitut eller ej.

88 Følges sagsøgerens analyse, ville det endvidere indebære, at forskellige enheder, der er tilknyttet et centralt organ, der ikke er et kreditinstitut, men som opfylder de betingelser, der er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, afhængigt af deres individuelle betydning ville være underlagt enten

ECB's tilsyn eller de kompetente myndigheders direkte tilsyn inden for rammerne af SSM, hvilket ville resultere i en opsplitning af tilsynet, der er i strid med formålene med såvel grundforordningen som SSM-rammeforordningen.

89 Hvad for det tredje angår fortolkningen ud fra sammenhængen af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), er det ganske vist med rette, at sagsøgeren i det væsentlige har bemærket dels, at grundforordningen indrømmer ECB en række beføjelser, der går så langt som til muligheden for at pålægge administrative sanktioner, der er en naturlig konsekvens af den tilsynsopgave, som ECB har fået tildelt, dels, at det ikke fremgår af grundforordningens relevante bestemmelser, at disse beføjelser skal udøves over for de centrale organer, der er omhandlet i SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c).

90 Såvel grundforordningens artikel 10 om anmodninger om oplysninger som dens artikel 11 om generelle undersøgelser og artikel 16 om tilsynsbeføjelser henviser til ECB's udøvelse af sine beføjelser over for kreditinstitutter, finansielle holdingselskaber, blandede holdingselskaber og blandede finansielle holdingselskaber. Endvidere åbnes der i samme forordnings artikel 18 mulighed for at pålægge kreditinstitutter, finansielle holdingselskaber eller blandede finansielle holdingselskaber sanktioner.

91 Der skal dog tages hensyn til den omstændighed, at tilsyn på et konsolideret grundlag med en koncern gennemføres parallelt med tilsynet på et individuelt grundlag af de kreditinstitutter, som koncernen består af, men ikke træder i stedet for dette tilsyn, som det fremgår af 38. betragtning, andet punktum, til grundforordningen.

92 Den omstændighed, at ECB ikke kan udøve disse beføjelser over for et centralt organ, der ikke er et kreditinstitut, er således ikke en hindring, der går ud over udførelsen af et passende tilsyn, eftersom ECB kan benytte sig af sine beføjelser over for de enheder, der er tilknyttet det pågældende centrale organ.

93 Det følger af det ovenstående, at SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), ikke kan fortolkes således, at den i sig selv indebærer, at et centralt organ skal være et kreditinstitut.

2) Spørgsmålet om, hvorvidt kravet om, at det centrale organ skal være et kreditinstitut, kan udledes af artikel 10 i forordning nr. 575/2013

94 Sagsøgeren er af den opfattelse, at en overholdelse af forordning nr. 575/2013 indebærer, at det centrale organ skal være et kreditinstitut. Sagsøgeren har i denne forbindelse henvist dels til artikel 11, stk. 4, i forordning nr. 575/2013, dels til samme forordnings artikel 10, stk. 1, litra b).

95 Hvad for det første angår artikel 11, stk. 4, i forordning nr. 575/2013 præciseres det heri, at »[f]inder artikel 10 anvendelse, opfylder det i nævnte artikel omtalte centrale organ kravene i anden til ottende del på grundlag af den konsoliderede situation for det centrale organ og dets tilknyttede institutter som helhed«. Anden til ottende del vedrører henholdsvis egenkapital, kapitalkrav, store engagementer, eksponeringer mod overført kreditrisiko, likviditet, gearing og institutternes oplysningspligt. Sagsøgeren har hovedsageligt gjort gældende, at disse krav kun kan opfyldes af et kreditinstitut.

96 Det må konstateres, at en sådan argumentation ikke kan tiltrædes, eftersom den gør overholdelse af artikel 11, stk. 4, i forordning nr. 575/2013 til en betingelse for, at samme forordnings artikel 10 finder anvendelse, hvilket er i strid med såvel ordlydsfortolkningen af nævnte artikel 10 som opdelingen af disse to bestemmelser.

97 Dels findes der ikke nogen henvisning til artikel 11, stk. 4, i forordning nr. 575/2013 i samme forordnings artikel 10.

98 Dels kræver den logiske forbindelse mellem disse to bestemmelser, at gennemførelsen af artikel 11, stk. 4, i forordning nr. 575/2013 er en konsekvens af og ikke en betingelse for, at nævnte forordnings artikel 10 finder anvendelse. Når den kompetente myndighed således på grundlag af artikel 10 i forordning nr. 575/2013 accepterer at undtage enheder, der er tilknyttet et centralt organ, fra at skulle opfylde de tilsynsmæssige krav på et individuelt grundlag, finder artikel 11, stk. 4, i forordning nr. 575/2013 anvendelse, idet den pålægger det pågældende centrale organ at opfylde de tilsynsmæssige krav på grundlag af den konsoliderede situation for den samlede enhed, der udgøres af det centrale organ og dets tilknyttede institutter.

99 Det bemærkes i denne forbindelse, at spørgsmålet her ikke er, om en afgørelse om undtagelse fra betingelsen om, at de tilsynsmæssige krav skal opfyldes på et individuelt grundlag af de institutter, der er tilknyttet et centralt organ, er begrundet, men om der er tale om en koncern i henhold til SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c). Sidstnævnte bestemmelse henviser imidlertid alene til artikel 10 i forordning nr. 575/2013 og ikke til samme forordnings artikel 11, stk. 4.

100 Mens et centralt organs eventuelle problemer med at opfylde kravene i artikel 11, stk. 4, i forordning nr. 575/2013 kan være en relevant overvejelse, når den kompetente myndighed skal indrømme en individuel undtagelse – der er en mulighed, selv om de betingelser, som er fastsat i artikel 10 i forordning nr. 575/2013 er opfyldt – har de således ingen indvirkning på ECB's gennemførelse af tilsyn med hele koncernen.

101 Hvad for det andet angår betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013 kræves der heri, at »[d]et centrale organs og samtlige tilsluttede institutters solvens og likviditet kontrolleres i deres helhed på grundlag af institutternes konsoliderede regnskaber«.

102 Spørgsmålet om, hvorvidt CNCM opfylder denne betingelse, drøftes i forbindelse med det andet anbringendes andet led. På nuværende tidspunkt skal det blot undersøges, om overholdelsen af artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013 nødvendigvis indebærer, at det centrale organ skal være et kreditinstitut.

103 To kriterier skal være opfyldt, for at denne betingelse er opfyldt. Det første kriterium vedrører eksistensen af konsoliderede koncernregnskaber. Det andet kriterium indebærer et tilsyn med solvensen og likviditeten hos alle de enheder, der udgør koncernen, på grundlag af nævnte konsoliderede regnskaber.

104 I denne forbindelse kan Retten tiltræde den holdning, der kommer til udtryk i punkt 24 i CEBS-retningslinjerne, hvorefter der ud fra forsigtighedsbetragtninger skal tages højde for dette krav om tilsyn med solvensen og likviditeten hos alle de enheder, der udgør koncernen, på grundlag af nævnte konsoliderede regnskaber, eftersom SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), netop vedrører definitionen af koncerner, der er underlagt tilsyn.

105 Det er ligeledes med rette, at CEBS i sine retningslinjer angav, at det ikke var nødvendigt, at det centrale organ var et kreditinstitut, eftersom opfyldelsen af de to kriterier, der udtrykkeligt er nævnt i artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013, var tilstrækkelig til, at der kunne udøves tilsyn med koncernens overholdelse af de tilsynsmæssige krav.

106 Eksistensen af konsoliderede regnskaber muliggør således et samlet overblik over den finansielle situation for det centrale organ og dets tilknyttede institutter som helhed, idet den kompetente myndighed på dette grundlag kan sikre sig, at den samlede enheds likviditet og solvens er i overensstemmelse med de tilsynsmæssige krav, uanset om det centrale organ er et kreditinstitut eller ej.

107 Det kan dermed konkluderes, at hverken artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013 eller samme forordnings artikel 11, stk. 4, indebærer, at et centralt organ skal være et kreditinstitut, for at SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), finder anvendelse.

108 Henset til det ovenstående skal det første anbringende forkastes.

c) Det andet anbringende om, at der ikke findes en koncern, der er underlagt tilsyn i henhold til SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), og artikel 10 i forordning nr. 575/2013

109 Med sit andet anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at Crédit mutuel ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013, og som der henvises til i SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), og derfor ikke kan betegnes som en »koncern« i henhold til denne bestemmelse. Dette anbringende kan opdeles i tre led, der vedrører tilsidesættelse af de betingelser, der er fastsat i henholdsvis artikel 10, stk. 1, litra a), artikel 10, stk. 1, litra b), og artikel 10, stk. 1, litra c), i forordning nr. 575/2013.

1) Det andet anbringendes første led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013

110 Sagsøgeren har indledningsvis fremhævet, at det følger af artikel 6 i forordning nr. 575/2013, at kreditinstitutter i princippet er underlagt tilsynsmæssige krav på et individuelt grundlag, og at den mulighed, der åbnes med nævnte forordnings artikel 10, er en undtagelse, der kun finder anvendelse, såfremt koncernen kan sidestilles med en enkelt enhed, og når anvendelsen af de tilsynsmæssige krav på et individuelt grundlag ikke frembyder nogen merværdi.

111 Sagsøgeren har gjort gældende, at CNCM ikke råder over og heller ikke kan råde over et kapitalgrundlag, der gør det muligt for den at garantere eller hæfte solidarisk for sine tilknyttede institutters forpligtelser, og at det derfor er med urette, at ECB har fastslået, at betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 var opfyldt.

112 Først har sagsøgeren hovedsageligt gjort gældende, at begreberne solidaritet og garanti kun kan fortolkes i lyset af reglerne i fransk ret vedrørende forholdet mellem CNCM og dets tilknyttede institutter. For det første findes der imidlertid i henhold til den franske civillovbogs artikel 1200 ingen solidaritet mellem CNCM og dets tilknyttede institutter i forhold til deres kreditorer. For det andet kautionerer CNCM ikke for dets tilknyttede institutters forpligtelser i henhold til den franske civillovbogs artikel 2288, ligesom CNCM heller ikke stiller en selvstændig garanti i henhold til civillovbogens artikel 2321. For det tredje kan CMF's artikel L.511-31 ikke fortolkes således, at den indebærer, at CNCM er solidarisk med eller stiller garanti for sine tilknyttede institutter. For det fjerde gælder det samme for de særlige bestemmelser, der finder anvendelse på CNCM, og som findes i CMF's artikel L.512-55 ff. Sagsøgeren har tilføjet, at der ikke findes nogen finansiel støttemekanisme inden for koncernen af den type, der kan vedtages i henhold til CMF's artikel L.613-46 ff.

113 Dernæst har sagsøgeren gjort gældende, at CNCM ikke har lov til at overføre egenkapital mellem de tilknyttede institutter. Dels bestemmer CMF's artikel L.511-31 ikke, at de centrale organer kan foretage overførsler, dels umuliggør Conseil constitutionnels (forfatningsrådet, Frankrig) seneste retspraksis overførsler uden de pågældende tilknyttede institutters accept.

114 Endelig har sagsøgeren gjort gældende, at det ikke bestemmes i CNCM's generelle afgørelse nr. 1-1992 af 10. marts 1992 om udøvelse af solidaritet mellem andelslånekasser og andelslånekasser for landbruget, at det centrale organs og dets tilknyttede institutters forpligtelser er indbyrdes solidariske eller garanteres indbyrdes. Sagsøgeren har fremhævet, at det fremgår klart af den anfægtede afgørelse,

at der ikke er fastlagt nogen solidaritetsmekanisme inden for Crédit mutuel. Sagsøgeren har ligeledes gjort gældende, at den omstændighed, at der er indbetalt indskud på 2% til CNCM, ikke gør det muligt at konkludere, at betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 er opfyldt.

115 ECB har, støttet af Kommissionen, nedlagt påstand om, at det andet anbringendes første led forkastes.

116 I henhold til den første betingelse skal det efterprøves, om CNCM's og dets tilknyttede institutters forpligtelser udgør solidariske forpligtelser, eller om CNCM garanterer fuldstændigt for de forpligtelser, som de tilknyttede institutter har indgået.

117 Hvad for det første angår betydningen af artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 bør sagsøgerens argument om, at begreberne »solidariske forpligtelser« og »garanterede forpligtelser« skal fortolkes på baggrund af de relevante artikler i den franske civillovbog, umiddelbart forkastes.

118 Ifølge Domstolens faste praksis følger det således såvel af kravene om en ensartet anvendelse af EU-retten som af lighedsprincippet, at indholdet af en EU-retlig bestemmelse, som ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til medlemsstaternes ret med henblik på at fastlægge dens betydning og rækkevidde, normalt i hele Unionen skal undergives en selvstændig og ensartet fortolkning, som skal søges under hensyntagen til bestemmelsens kontekst og formålet med den pågældende ordning (jf. dom af 5.12.2013, Vapenik, C-508/12, EU:C:2013:790, præmis 23 og den deri nævnte retspraksis).

119 Når begreberne »solidaritet« og »garanti« ikke defineres i forordning nr. 575/2013 med en henvisning til medlemsstaternes nationale lovgivninger, må man således gå ud fra, at der er tale om selvstændige EU-retlige begreber.

120 Klagenævnet henviste i sin udtalelse til fortolkningen i CEBS-retningslinjerne.

121 Det er i denne forbindelse med rette, at det i punkt 19 i CEBS-retningslinjerne anføres, at betingelsen i artikel 3, stk. 1, litra a), i direktiv 2006/48, hvis ordlyd svarer til ordlyden af artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013, omfatter forskellige muligheder, nemlig enten at det centrale organ stiller en garanti for sine tilknyttede institutter, at der stilles en gensidig garanti mellem det centrale organ og dets tilknyttede institutter, eller at der findes et system med indbyrdes garantier inden for koncernen, således at de tilknyttede institutter også garanterer for hinanden.

122 Det fremgår hovedsageligt af punkt 20 i CEBS-retningslinjerne, at »de eksisterende mekanismer […] skal sikre, at der ikke findes nogen praktiske eller juridiske hindringer for en hurtig overførsel af egenkapital og likviditet inden for koncernen for at sikre, at forpligtelserne over for det centrale organs og dets tilknyttede institutters kreditorer kan opfyldes«, og »koncernen i sin helhed skal kunne yde den nødvendige støtte i henhold til de eksisterende mekanismer ved hjælp af de tilgængelige midler«, for at der foreligger garantistillelse eller solidaritet.

123 Det må fastslås, at det andet aspekt af CEBS' fortolkning ikke kan accepteres fuldt ud, i det mindste ikke under de omstændigheder, hvor artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 finder anvendelse på grund af henvisningen hertil i SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c).

124 Følges CEBS' holdning, svarer det således til, at betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 fortolkes i lyset af betingelsen om overførsel af midler mellem et moderselskab og dets datterselskaber, for at disse kan undtages fra de tilsynsmæssige krav på et individuelt grundlag. Denne betingelse fandtes i artikel 69 i direktiv 2006/48 og findes nu i artikel 7, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013, der vedrører fraværet af »nuværende eller forudsete væsentlige praktiske eller juridiske hindringer for moderselskabets hurtige overførsel af kapitalgrundlagsmidler eller tilbagebetaling af forpligtelser«.

125 Dels skal det dog bemærkes, at disse to bestemmelser, nemlig artikel 7, stk. 1, litra a), og artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 er formuleret forskelligt, hvilket taler imod en fortolkning, der udvider de begreber, som lovgiver har anvendt på én type situationer, dvs. forholdet mellem et moderselskab og dets datterselskaber, til en anden type situationer, nemlig forbindelserne mellem institutter tilknyttet et centralt organ.

126 Dels vil en sådan fortolkning være i strid med formålene med SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c).

127 Som det blev fremhævet ovenfor i præmis 58-63, har begrebet koncern i forbindelse med grundforordningen og SSM-rammeforordningen navnlig til formål at gøre det muligt for ECB at tage højde for de risici, der kan ramme et kreditinstitut, og som ikke stammer fra kreditinstituttet selv, men fra den koncern, som det tilhører. Hvis der imidlertid findes en forpligtelse til at overføre egenkapital og likviditet inden for koncernen for at sikre, at forpligtelserne over for kreditorerne opfyldes – uanset om denne overførsel sker i henhold til CEBS-retningslinjerne eller ej – kan den risiko, der berører det tilknyttede kreditinstitut, sprede sig til hele den koncern, som det tilhører, hvilket indebærer, at ECB kan føre sit tilsyn med den samlede enhed, der udgøres af det centrale organ og dets tilknyttede institutter.

128 Af samme grund er sagsøgerens argument om, at artikel 10 i forordning nr. 575/2013 i henhold til denne forordnings logik kun finder anvendelse i de tilfælde, hvor anvendelse af de tilsynsmæssige krav på et individuelt grundlag ikke indebærer nogen merværdi, ikke relevant, eftersom der i den foreliggende sag kun er tale om, hvorvidt der foreligger en koncern, der er underlagt tilsyn i henhold til SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), og eftersom konstateringen af, at der foreligger en sådan koncern, af de ovenfor i præmis 66-68 anførte årsager ikke automatisk medfører indrømmelse af den i artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 575/2013 omhandlede undtagelse til de enheder, der tilhører koncernen.

129 Det er således i overensstemmelse med formålet i SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), og med ordlyden af artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 at konkludere, at betingelsen i sidstnævnte bestemmelse er opfyldt, når der foreligger en forpligtelse til at overføre egenkapital og likviditet inden for koncernen for at sikre, at forpligtelserne over for kreditorerne opfyldes.

130 Hvad for det andet angår anvendelsen af den første betingelse på den foreliggende sag bemærkes det, at klagenævnet har fremhævet flere begrundelser for, at betingelsen er opfyldt. For det første har klagenævnet henvist til ordlyden af CMF's artikel L.511-31, for det andet til CNCM's ubetingede forpligtelse til at gribe ind til fordel for kasser, der er i vanskeligheder, som følger af CNCM's afgørelse nr. 1-1992 af 10. marts 1992 (jf. ovenfor, præmis 114), for det tredje til eksistensen af midler fra CNCM og CCCM, der kan mobiliseres, for det fjerde til CCCM's vedtægter og for det femte til den omstændighed, at der tidligere er blevet ydet en ekstraordinær støtte til enheder i vanskeligheder.

131 Hvad angår den første begrundelse fra klagenævnet, nemlig ordlyden af CMF's artikel L.511-31, bemærkes det, at rækkevidden af nationale administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser ifølge fast retspraksis skal bedømmes under hensyntagen til de nationale domstoles fortolkning af dem (jf. bl.a. dom af 16.9.2015, Kommissionen mod Slovakiet, C-433/13, EU:C:2015:602, præmis 81 og den deri nævnte retspraksis). Når der ikke foreligger nogen afgørelser fra de kompetente nationale domstole, tilkommer det dog nødvendigvis Retten at udtale sig om de pågældende bestemmelsers rækkevidde.

132 Det fremgår kun af ordlyden af CMF's artikel L.511-31, at der er en forpligtelse for de centrale organer til at træffe »alle de foranstaltninger, der er nødvendige, bl.a. for at sikre likviditeten og solvensen for hvert af disse institutter og selskaber og for hele netværket«.

133 Det må fastslås, at ordlyden af CMF's artikel L.511-31 ikke i sig selv gør det muligt at konkludere, at betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 er opfyldt, idet henvisningen til »de foranstaltninger, der er nødvendige« for at »sikre likviditeten og solvensen for hvert af disse institutter og selskaber og for hele netværket«, er for generel til, at det heraf kan udledes, at der foreligger en forpligtelse til at overføre egenkapital og likviditet inden for koncernen for at sikre opfyldelsen af forpligtelserne over for kreditorerne.

134 Det fremgår derimod af afgørelsen af 10. marts 1992, at der findes en solidaritetsmekanisme til fordel for kasser i vanskeligheder, dvs. kasser, der ikke er i stand til at overholde banklovgivningen, kasser, der ikke kan modstå en usædvanlig krise, kasser, der befinder sig i en negativ situation, og kasser, hvis driftskapital er negativ (artikel 2). Det præciseres, at et sådant indgreb kan have form af rentebærende forskud eventuelt kombineret med rentestøtte, støtte, ordinære lån eller lånekapital og vederlagsfrie garantier for hele eller en del af deres forpligtelser (artikel 3). Endelig fremgår det ligeledes, at mens denne solidaritet i princippet udøves på regionalt plan, har en kasse mulighed for at appellere til national solidaritet (artikel 4), og at CNCM i dette tilfælde er forpligtet til at gribe ind til fordel for en kasse i vanskeligheder (artikel 5).

135 Disse elementer vidner om, at der findes en forpligtelse til at overføre egenkapital og likviditet inden for Crédit mutuel, som skal sikre, at forpligtelserne over for kreditorerne opfyldes.

136 Alene af den grund, at der findes denne solidaritetsmekanisme inden for Crédit mutuel-koncernen, var det derfor med rette, at ECB konkluderede, at betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 var opfyldt.

137 Det fremgår af fast retspraksis, at det, såfremt visse dele af begrundelsen for en beslutning i sig selv i tilstrækkelig grad begrunder denne, under alle omstændigheder er uden betydning for beslutningens konklusion, at andre dele af begrundelsen måtte være behæftet med fejl (jf. i denne retning og analogt dom af 12.7.2001, Kommissionen og Frankrig mod TF1, C-302/99 P og C-308/99 P, EU:C:2001:408, præmis 27, og af 12.12.2006, SELEX Sistemi Integrati mod Kommissionen, T-155/04, EU:T:2006:387, præmis 47). I medfør af denne retspraksis har Retten fundet, at det er unødigt at undersøge, om de øvrige begrundelser i klagenævnets udtalelse har fornødent grundlag.

138 Denne konklusion afkræftes ikke af sagsøgerens argumentation. Dette gælder navnlig henvisningen til Conseil constitutionnels (forfatningsrådet) afgørelse nr. 2014-449 QPC af 6. februar 2015, eftersom denne udelukkende vedrørte overensstemmelsen med den franske forfatning af en bestemmelse i CMF, der tillader ACPR af egen drift at beordre en overførsel af en portefølje på bekostning af et forsikringsselskab, hvilket dermed fratager afgørelsen relevans i forhold til en solidaritetsmekanisme mellem tilknyttede institutter inden for den samme bankkoncern.

139 På baggrund af det ovenstående bør det andet anbringendes første led forkastes.

2) Det andet anbringendes andet led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013

140 Sagsøgeren har gjort gældende, at ECB med urette har fastslået, at betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013 var opfyldt.

141 For det første har begreberne solvens og likviditet kun betydning, når der er tale om kreditinstitutter, mens CNCM er en sammenslutning.

142 For det andet skal långivere, kreditvurderingsbureauer og lovgivere vurdere solvensen og likviditeten for de koncerner, der er tilknyttet CNCM. De regnskaber, som offentliggøres af CNCM, er blot en sammenlægning af forskellige koncerner, som er kunstig, eftersom der ikke findes nogen økonomisk enhed mellem dem.

143 For det tredje har klagenævnet på grundlag af artikel L.511-20 med urette fundet, at denne betingelse, hvorefter »finansieringsinstitutter og finansieringsselskaber, der er tilknyttet et net, og det centrale organ i henhold til artikel L.511-31, betragtes som en del af den samme koncern med henblik på gennemførelsen af denne lov«, er opfyldt. Sagsøgeren har gjort gældende, at betegnelsen »koncern« kun gælder i forbindelse med anvendelsen af CMF og ikke er relevant i forbindelse med spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne i artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013 er opfyldt. Hverken CMF's artikel L.511-31 eller artikel 25 i CNCM's vedtægter gør det muligt at godtgøre, at den anden betingelse er opfyldt. Det samme gælder nævnte vedtægters artikel 2 og de øvrige bestemmelser i CMF, som ECB har henvist til.

144 ECB og Kommissionen har påstået det andet anbringendes andet led forkastet.

145 Det fremgår af artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013, at »[d]et centrale organs og samtlige tilsluttede institutters solvens og likviditet [skal] kontrolleres i deres helhed på grundlag af institutternes konsoliderede regnskaber«.

146 Af de ovenfor i præmis 103 og 104 nævnte årsager skal denne betingelse forstås således, at den indebærer opfyldelse af to kriterier. Det første kriterium vedrører eksistensen af konsoliderede koncernregnskaber. Det andet kriterium forudsætter ud fra forsigtighedsbetragtninger et tilsyn med solvensen og likviditeten hos alle de enheder, der udgør koncernen, på grundlag af dens konsoliderede regnskaber.

147 Klagenævnet har i sin udtalelse skønnet, at denne betingelse var opfyldt både med hensyn til CNCM's ansvar i henhold til CMF's artikel L.511-31 for så vidt angår de tilknyttede institutters og hele netværkets solvens og likviditet og med hensyn til artikel 25 i CNCM's vedtægter.

148 Retten har fundet, at denne konklusion skal tiltrædes.

149 Hvad angår det første kriterium må dette anses for opfyldt, eftersom CNCM's bestyrelse i henhold til vedtægternes artikel 25 »godkender årsregnskaberne for [CNCM], de konsoliderede nationale regnskaber og udarbejder beretninger om forvaltningen af disse regnskaber«.

150 Hvad angår det andet kriterium skal det bemærkes, at de centrale organer i henhold til CMF's artikel L.511-31 »træffer alle de foranstaltninger, der er nødvendige, bl.a. for at sikre likviditeten og solvensen for hvert af disse institutter og selskaber og for hele netværket« og »repræsenterer de tilknyttede kreditinstitutter og finansieringsselskaber over for […] [ACPR]«. Det følger logisk heraf, at CNCM ved CMF indrømmes beføjelse til at repræsentere Crédit mutuel over for de myndigheder, der har ansvaret for tilsynet med overholdelsen af kravene til solvens og likviditet. Det andet kriterium kan således ligeledes anses for opfyldt.

151 Hvad angår sagsøgerens argumentation om, at denne betingelse ikke kan være opfyldt med den begrundelse, at CNCM ikke er et kreditinstitut, skal denne forkastes af de ovenfor i præmis 105 anførte årsager.

152 På baggrund af det ovenstående skal det andet anbringendes andet led forkastes.

3) Det andet anbringendes tredje led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, litra c), i forordning nr. 575/2013

153 Sagsøgeren har gjort gældende, at ECB med urette har fastslået, at betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra c), i forordning nr. 575/2013 var opfyldt.

154 Sagsøgeren er af den opfattelse, at CNCM ikke har beføjelse til at give instrukser på nøgleområder for et kreditinstitut til sine tilknyttede institutter i henhold til denne bestemmelse, henset til de meget generelle vendinger, der er anvendt i CMF's artikel L.511-31. For at der kunne være tale om en sådan beføjelse, ville det have været nødvendigt, at lovgiver udtrykkeligt havde fastsat bestemmelser herom, som det var tilfældet med det centrale organ i koncernen BPCE ved CMF's artikel L.512-107. En sammenligning med artikel CMF's L.512-56, der finder anvendelse på Crédit mutuel, viser, at der ikke findes en sådan beføjelse i forhold til Crédit mutuel, idet henvisningen til CNCM's vedtagelse af de »foranstaltninger, der er nødvendige«, ikke indebærer en mulighed for at udstede instrukser. Endvidere har CNCM ikke fået tildelt denne beføjelse ved en kontrakt. Hvad angår den sanktionsbeføjelse, som CNCM har i henhold til CMF's artikel R.512-24, har sagsøgeren gjort gældende, at det ikke heraf kan udledes, at der findes en beføjelse til at udstede instrukser til de tilknyttede institutters ledelse. De sanktionsbeføjelser, der fremgår af CNCM's vedtægter, er ulovlige.

155 ECB har, støttet af Kommissionen, påstået det andet anbringendes tredje led forkastet.

156 Med henblik på at efterprøve, om det er med rette, at ECB har fastslået, at betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra c), i forordning nr. 575/2013 var opfyldt, skal det efterprøves, om CNCM's ledelse har beføjelse til at udstede instrukser til de tilknyttede institutters ledelse.

157 Klagenævnet har i sin udtalelse henvist til den ret, som CNCM i henhold til CMF's artikel L.511-31 har til at træffe »alle de foranstaltninger, der er nødvendige, bl.a. for at sikre likviditeten og solvensen for hvert af disse institutter og selskaber og for hele netværket«, og til den pligt, som CNCM pålægges ved samme bestemmelse, til at sikre »anvendelsen af de lovgivningsmæssige bestemmelser, der gælder for disse institutter og selskaber, og [til at udøve] en administrativ, teknisk og finansiel kontrol med organiseringen og forvaltningen af dem«. Klagenævnet har ligeledes fremhævet den forpligtelse, som kasserne under Crédit mutuel i henhold til CMF's artikel R.512-20, andet afsnit, har til at »overholde vedtægter, interne forordninger, instrukser og afgørelser vedtaget af [CNCM] og den regionale sammenslutning, de skal tilslutte sig«. Endelig har klagenævnet fremhævet, at CNCM har en sanktionsbeføjelse. Det har dels henvist til CMF's artikel R.512-24, der giver CNCM mulighed for over for en kasse, der overtræder gældende lovgivning, at anvende en af sanktionerne »advarsel, irettesættelse, [eller] sletning fra listen over andelskasser«, dels til artikel 10 og 25 i CNCM's vedtægter, der giver CNCM mulighed for at udelukke en sammenslutning, udtrykke mistillid til en formand for en sammenslutning eller andelskasse eller trække godkendelsen af en administrerende direktør tilbage.

158 Tre elementer følger af disse bestemmelser, nemlig for det første CNCM's forpligtelse til navnlig at sikre likviditeten og solvensen for koncernen og de enheder, den består af, samt overholdelsen af de lovgivningsmæssige og administrativt fastsatte krav, for det andet en forpligtelse for de tilknyttede institutter til at efterkomme CNCM's instrukser og for det tredje en sanktionsbeføjelse, der er indrømmet CNCM i forhold til nævnte enheder. Betingelsen i artikel 10, stk. 1, litra c), i forordning nr. 575/2013 må således anses for opfyldt.

159 Denne konklusion ændres ikke af sagsøgerens argument om, at den beføjelse til at udstede instrukser, der følger af CNCM's vedtægter, er ulovlig, eftersom kun CMF vil kunne indrømme CNCM en sådan kompetence. Det er i denne forbindelse tilstrækkeligt at fremhæve, som Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager, Frankrig) gør i præmis 5 i sin dom af 13. december 2016, som ECB har gjort gældende under retsmødet, og som sagsøgeren har haft lejlighed til at fremsætte bemærkninger til, at CMF's artikel R.512-20, andet afsnit, bestemmer, at andelskasser »skal forpligte sig til at overholde

[CNCM's] vedtægter, interne forordninger, instrukser og afgørelser«. Det bemærkes ligeledes, at Conseil d'État (øverste domstol i forvaltningsretlige sager) i samme doms præmis 13 fremhævede, at »[sagsøgeren] [var] forpligtet til at overholde de krav, som [CNCM] stille[de] inden for rammerne af dets kompetence som centralt organ«.

160 På baggrund af det ovenstående må det tredje led og dermed det andet anbringende i sin helhed forkastes.

2. Det tredje anbringende vedrørende lovligheden af den anfægtede afgørelses punkt 3

161 I forbindelse med det tredje anbringende har sagsøgeren gjort gældende, at den anfægtede afgørelse, for så vidt som den pålægger sagsøgeren yderligere kapitalkrav, er behæftet med en retlig fejl og med skønsfejl og endvidere er uforholdsmæssig.

162 ECB har påstået anbringendet forkastet.

163 Indledningsvis skal det bemærkes, at det følger af grundforordningens artikel 4, stk. 3, at ECB i forbindelse med gennemførelse af sine tilsynsopgaver er den kompetente myndighed i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/36/EU af 26. juni 2013 om adgang til at udøve virksomhed som kreditinstitut og om tilsyn med kreditinstitutter og investeringsselskaber, om ændring af direktiv 2002/87/EF og om ophævelse af direktiv 2006/48/EF og 2006/49/EF (EUT 2013, L 176, s. 338) og til forordning nr. 575/2013.

164 Følgende fremgår af artikel 97, stk. 1, litra a), i direktiv 2013/36: »På grundlag af de tekniske kriterier, der er fastsat i artikel 98, kontrollerer de kompetente myndigheder de ordninger, strategier, processer og mekanismer, som institutterne iværksætter for at efterleve dette direktiv og forordning (EU) nr. 575/2013, og vurderer: […] de risici, som institutterne er eller kan blive eksponeret for.«

165 Minimumskravene til den egentlige kernekapital, som et kreditinstitut skal råde over, er præciseret i artikel 92, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013, der bestemmer, at »[m]ed forbehold af artikel 93 og 94 skal institutterne til enhver tid opfylde følgende kapitalgrundlagskrav: […] en egentlig kernekapitalprocent på 4,5%«.

166 Hertil kommer forpligtelsen i artikel 129, stk. 1, i direktiv 2013/36 med overskriften »Krav om at opretholde en kapitalbevaringsbuffer«, der bestemmer følgende:

»Medlemsstaterne pålægger institutterne at opretholde en kapitalbevaringsbuffer af egentlig kernekapital ud over den egentlige kernekapital, der opretholdes for at opfylde kapitalgrundlagskravet i artikel 92 i forordning […] nr. 575/2013, der er lig med 2,5% af deres samlede risikoeksponeringsbeløb beregnet i overensstemmelse med artikel 92, stk. 3, i nævnte forordning på individuelt eller konsolideret grundlag, jf. første del, afsnit II, i nævnte forordning.«

167 Desuden fremgår det af grundforordningens artikel 16, stk. 1, litra c), sammenholdt med artikel 16, stk. 2, litra a), at ECB, såfremt det af et tilsyn udført af ECB følger, at det kapitalgrundlag og den likviditet, som et kreditinstitut besidder, ikke sikrer en sund styring og dækning af dets risici, kan pålægge et kreditinstitut et kapitalgrundlagskrav, der er højere end minimumskravene.

168 I den anfægtede afgørelses punkt 3 har ECB fastsat kravene til sagsøgerens egentlige kernekapital til 10,75%. Som begrundelse for et kapitalgrundlag af denne størrelsesorden har ECB navnlig henvist til de yderligere risici, der følger af, at sagsøgeren potentielt træder ud af Crédit mutuel-koncernen, og har skønnet, at disse risici indebar, at der skulle pålægges et supplerende kapitalgrundlag i henhold til grundforordningens artikel 16, stk. 1, litra c), og artikel 16, stk. 2, litra a).

169 ECB har i denne forbindelse fremhævet den konflikt, der herskede inden for CNCM, og har bemærket, at denne konflikt sandsynliggjorde sagsøgerens udtræden af Crédit mutuel-koncernen.

170 ECB har hovedsageligt skønnet, at en eventuel udtræden ville kunne have tre typer konsekvenser for sagsøgeren. For det første ville det indvirke på dennes forretningsmodel. Der henvises i denne forbindelse til et øget konkurrencepres, som sagsøgeren ville blive udsat for fra enhederne i Crédit mutuel-koncernen, og til tvivlen med hensyn til muligheden for at anvende Crédit mutuels logo i tilfælde af en udtræden. For det andet ville en udtræden kunne have indvirkning på beregningen af minimumskravene til sagsøgerens egentlige kernekapital, eftersom sagsøgeren ikke længere ville kunne benytte sig af den avancerede metode, men skulle anvende standardmetoden, hvilket ville indebære en forhøjelse af kapitalgrundlagskravene. For det tredje ville en sådan udtræden ligeledes have indvirkning på sagsøgerens likviditetsrisikoprofil, eftersom denne ikke længere ville være omfattet af den solidaritetsmekanisme, der findes inden for Crédit mutuel-koncernen. Det ville kunne påvirke sagsøgerens eksterne ratings og dermed dennes refinansieringsomkostninger.

171 Det foreliggende anbringende kan opdeles i tre led, der for det første vedrører en retlig fejl, der skyldes ECB's hensyntagen til en begivenhed, som sagsøgeren finder usandsynlig, nemlig dennes udtræden af Crédit mutuel-koncernen, for det andet vedrører den fejlagtige og uforholdsmæssige karakter af pålæggelsen af et supplerende kapitalgrundlag på grund af denne usandsynlige mulighed og for det tredje vedrører den omstændighed, at pålæggelsen af det supplerende kapitalgrundlag ville udgøre en »skjult sanktion«.

a) Det tredje anbringendes første led om ECB's fejlagtige hensyntagen til sagsøgerens mulige udtræden af Crédit mutuel-koncernen

172 Sagsøgeren har foreholdt ECB, at den har baseret sig på muligheden for, at sagsøgeren udtræder af Crédit mutuel-koncernen, og har i det væsentlige gjort gældende, at en sådan mulighed er så usandsynlig, at denne hensyntagen hertil bevirker, at den anfægtede afgørelse er behæftet med en retlig fejl.

173 Det bemærkes i denne forbindelse, at sagsøgerens udtræden af Crédit mutuel-koncernen ville indebære en ændring af CMF's lovbestemmelser, som hverken de franske myndigheder eller ECB har overvejet. Tværtimod har ECB i såvel sin skrivelse af 10. november 2014 som i den anfægtede afgørelse slået til lyd for en reform og en styrkelse af CNCM's rolle. Sagsøgerens ønske om at ændre Crédit mutuel-koncernens struktur til fordel for en dobbeltpolet struktur, hvor hver af de to poler har et centralt organ, kan således ikke uden de offentlige myndigheders støtte til en sådan reform i sig selv begrunde en ændring af sagsøgerens risikoprofil.

174 ECB har påstået det tredje anbringendes første led forkastet.

175 For så vidt som sagsøgeren har anført, at ECB har begået en retlig fejl ved at tage hensyn til en mulig udtræden af Crédit mutuel-koncernen, skal det bemærkes, at det fremgår af selve formuleringen af artikel 97, stk. 1, litra a), i direktiv 2013/36, at den kontrol, som ECB skal foretage, vedrører de risici, som institutterne »er eller kan blive eksponeret for«, hvilket nødvendigvis indebærer en mulig hensyntagen til fremtidige begivenheder, der vil kunne ændre deres risikoprofil. ECB har således ikke begået en retlig fejl ved at basere sig på den mulige forekomst af en fremtidig begivenhed.

176 Med sin argumentation om, at ECB har taget hensyn til en mulighed for en sådan adskillelse, selv om den ikke er tilstrækkeligt sandsynlig, har sagsøgeren i realiteten gjort gældende, at ECB har begået en skønsfejl.

177 Det fremgår i denne forbindelse af fast retspraksis, at Unionens retsinstanser i tilfælde af komplicerede vurderinger på visse områder af EU-retten har en vid skønsbeføjelse, således at Unionens retsinstansers efterprøvelse af disse vurderinger nødvendigvis må begrænse sig til en efterprøvelse af, om procedureregler er overholdt, om begrundelsen er tilstrækkelig, om de faktiske omstændigheder er materielt rigtige, og om der foreligger en åbenbar vildfarelse eller magtfordrejning (jf. dom af 2.9.2010, Kommissionen mod Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, præmis 97 og den deri nævnte retspraksis).

178 Udøvelsen af dette vide skøn er imidlertid underlagt domstolsprøvelse. Unionens retsinstanser skal således ikke blot tage stilling til den materielle rigtighed af de beviser, der henvises til, oplysningernes troværdighed og sammenhæng, men ligeledes efterprøve, om disse oplysninger udgør alle de relevante oplysninger, som skal tages i betragtning i forbindelse med en vurdering af en kompleks situation, og om disse oplysninger taler til støtte for de heraf dragne konklusioner (jf. i denne retning dom af 22.11.2007, Spanien mod Lenzing, C-525/04 P, EU:C:2007:698, præmis 57, og af 6.11.2008, Nederlandene mod Kommissionen, C-405/07 P, EU:C:2008:613, præmis 55).

179 Overholdelsen af de garantier, som EU-retten giver med hensyn til den administrative sagsbehandling, tillægges ligeledes en endnu mere afgørende betydning, såfremt en EU-myndighed har et vidt skøn. Disse garantier omfatter bl.a. kravet om, at den kompetente institution forsyner sine afgørelser med en tilstrækkelig begrundelse. Kun under disse omstændigheder kan Domstolen efterprøve, om de faktiske og retlige omstændigheder, der har betydning ved udøvelsen af skønnet, forelå (jf. i denne retning dom af 21.11.1991, Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, præmis 14, og af 9.9.2010, Evropaïki Dynamiki mod Kommissionen, T-387/08, ikke trykt i Sml., EU:T:2010:377, præmis 31).

180 Det må fastslås, at ECB har sådan en vid skønsbeføjelse i den foreliggende sag, henset til den komplicerede karakter af vurderingen af kravene til den egentlige kernekapital, som et kreditinstitut skal have i betragtning af dets risikoprofil og de begivenheder, der vil kunne påvirke det.

181 Det er derfor vigtigt, at efterprøve, om ECB ved at tage hensyn til muligheden for sagsøgerens udtræden af Crédit mutuel-koncernen har foretaget et åbenbart urigtigt skøn.

182 Det væsentligste argument, som sagsøgeren har fremført med henblik på at tilbagevise sandsynligheden for en sådan udtræden, er behovet for, at de offentlige myndigheder i Frankrig griber ind og ændrer CMF, hvilket de ikke ønsker at gøre.

183 Det er ganske vist med rette, at sagsøgeren har anført, at det fremgår af CMF's artikel L.511-30, sammenholdt med artikel L.511-31, at denne skal være tilknyttet et af de centrale organer, der er udtømmende opremset i CMF's artikel L.511-30. Det følger nødvendigvis heraf, at sagsøgerens organiserede udtræden af Crédit mutuel-koncernen ville indebære en ændring af CMF's artikel L.511-30 med henblik på heri at medtage et centralt organ, som de kreditinstitutter, der udgør sagsøgeren, kunne blive tilknyttet.

184 Imidlertid har CNCM i henhold til CMF beføjelse til at udelukke enheder, der er tilknyttet Crédit mutuel-koncernen. Dels indeholder CMF's artikel L.511-31, femte afsnit, en mulighed for, at centrale organer »træffer de sanktioner, der er fastsat i de lovbestemmelser, der finder anvendelse på dem«, og mere direkte i sjette afsnit en mulighed for fortabelse af betegnelsen som et tilknyttet institut eller selskab, som »det centrale organ skal meddele [ACPR], der udtaler sig om godkendelsen af det pågældende institut eller selskab«. Dels fremgår det af CMF's artikel R.512-24, at »[CNCM's] bestyrelse over for en kasse, der overtræder gældende lovgivning, [kan] iværksætte en af nedenstående sanktioner: […] slettelse fra listen over andelskasser«, idet retningslinjerne for udøvelse af denne beføjelse er præciseret i CMF's artikel R.512-25. Denne beføjelse fremgår også af artikel 25 i CNCM's vedtægter.

185 Dels kan det, for så vidt som sagsøgeren udgør en gruppe af andelskasser, ikke udelukkes, at denne beføjelse kan udøves over for denne.

186 Dels har sagsøgeren ikke bestridt den konflikt inden for CNCM, som ECB har nævnt i den anfægtede afgørelse. Sagsøgeren har i denne forbindelse selv i sin skrivelse af 17. juli 2015 til ECB henvist til anmeldelsen med civilretlig partsstilling om ulovlig opkrævning af renter, som sagsøgeren har indgivet til anklageren ved Tribunal de grande instance de Paris (retten i første instans i Paris) som følge af en formodet interessekonflikt mellem CM11-CIC-koncernen og CNCM. I bilaget til nævnte skrivelse fremhævede sagsøgeren ligeledes de sager, som denne har anlagt ved Tribunal de grande instance de Paris (retten i første instans i Paris) og EUIPO med påstand om henholdsvis annullation af det nationale varemærke og annullation af EU-varemærket Crédit mutuel, som CNCM er i besiddelse af.

187 Henset til denne meget konfliktfyldte situation mellem sagsøgeren, CNCM og CM11-CIC-koncernen er sagsøgerens udtræden af Crédit mutuel-koncernen, også uden en ændring af CMF's artikel L.511-30, ikke så usandsynlig, at ECB's hensyntagen hertil udgør et åbenbart urigtigt skøn.

188 Det tredje anbringendes første led må følgelig forkastes.

b) Det tredje anbringendes andet led om ECB's fejlagtige og uforholdsmæssige vurdering af sagsøgerens behov for at råde over et supplerende kapitalgrundlag

189 Sagsøgeren er af den opfattelse, at det er med urette og uforholdsmæssigt, at ECB har skønnet, at muligheden for sagsøgerens udtræden af Crédit mutuel-koncernen indebar, at sagsøgeren skulle have et supplerende kapitalgrundlag.

190 ECB har påstået det tredje anbringendes andet led forkastet.

191 Som det fremgår af præmis 170 ovenfor, har ECB hovedsageligt fastlagt tre kategorier af begrundelser for, at sagsøgerens udtræden af Crédit mutuel-koncernen ville have en negativ indvirkning på dennes risikoprofil, som krævede, at sagsøgeren skulle have et supplerende kapitalgrundlag.

192 Retten finder det tilstrækkeligt at undersøge, om begrundelserne dels om en ændring af sagsøgerens likviditetsrisikoprofil, dels om den indvirkning, som en ændring af beregningsmetoden for kapitalgrundlag vil have, har fornødent grundlag.

1) Hvorvidt begrundelsen om en ændring af sagsøgerens likviditetsrisikoprofil i tilfælde af udtræden af Crédit mutuel-koncernen har fornødent grundlag

193 Sagsøgeren har gjort gældende, at ECB med urette har henvist til den indvirkning, som fortabelsen af solidaritetsmekanismen inden for Crédit mutuel-koncernen ville have på dennes risikoprofil, selv om en sådan mekanisme ikke findes. Sagsøgeren er endvidere af den opfattelse, at en forringelse af dennes eksterne rating kun ville have en meget begrænset indvirkning på refinansieringsomkostningerne på grund af dennes iboende meget gode økonomiske situation. Sagsøgeren har hovedsageligt fremhævet, at dennes forpligtelsesgrad og dermed også dennes afhængighed af de finansielle markeder i forbindelse med refinansiering er blevet væsentligt nedbragt. Sagsøgeren er derfor af den opfattelse, at en forringelse af dens rating med tre trin kun ville få ubetydelige konsekvenser for dennes refinansieringsomkostninger og nettoresultat.

194 Det skal i denne forbindelse blot bemærkes, at der i modsætning til, hvad sagsøgeren har gjort gældende i sine skrivelser, og som det fremgår af præmis 134 og 136 ovenfor, findes en solidaritetsmekanisme inden for Crédit mutuel-koncernen.

195 Endvidere fremgår det af en rapport fra et kreditvurderingsbureau vedrørende sagsøgeren, som ECB har fremlagt i bilag B.17 til svarskriftet, at den rating, som sagsøgeren var blevet tildelt, hang sammen med ratingen af Crédit mutuel-koncernen. Desuden lagde kreditvurderingsbureauet i samme rapport vægt på den betydning, som eksistensen af en solidaritetsmekanisme inden for Crédit mutuel-koncernen har haft for ratingen af sagsøgeren.

196 Henset til den komplicerede karakter af bestemmelsen af sagsøgerens risikoprofil foretog ECB således ikke et åbenbart urigtigt skøn, da den fastslog, at fortabelse af solidaritetsmekanismen efter udtræden af Crédit mutuel-koncernen ville kunne have en negativ indvirkning på sagsøgerens eksterne ratings og dermed på dennes refinansieringsomkostninger. I denne forbindelse kan sagsøgerens holdning til omfanget af de forhøjede refinansieringsomkostninger, som en forringelse af sagsøgerens rating ville medføre, ikke godtgøre, at dette skøn skulle være åbenbart urigtigt.

2) Hvorvidt begrundelsen om den indvirkning, som en ændring af beregningsmetoden i forbindelse med sagsøgerens kapitalgrundlag i tilfælde af en udtræden af Crédit mutuel-koncernen vil få, har fornødent grundlag

197 Sagsøgeren har gjort gældende, at en overgang fra den avancerede metode til standardmetoden i forbindelse med beregningen af kapitalgrundlaget kun udgør en ændring af måleinstrumenterne, hvilket ikke svarer til en ændring af de operationelle risici eller de kreditrisici, som sagsøgeren står over for. Sagsøgeren har erkendt, at en overgang til standardmetoden reelt ville medføre en mekanisk forøgelse af kravene til egentlig kernekapital, men har samtidig gjort gældende, at denne er i stand til at imødegå en sådan stigning. Den anfægtede afgørelse, der allerede nu pålægger sagsøgeren krav om et supplerende kapitalgrundlag, fratager denne muligheden for frit at anvende en del af sin finansielle kapacitet, hvilket medfører alvorlig skade for sagsøgeren og er uforholdsmæssigt.

198 Det bemærkes i denne forbindelse, at forordning nr. 575/2013 indeholder to metoder til beregning af kravene til kreditinstitutters egenkapital, nemlig »standardmetoden«, der er omhandlet i artikel 111-141 i forordning nr. 575/2013, og som består i at måle risikoen på en standardiseret måde, eller »den avancerede metode« eller »den interne ratingbaserede metode«, der er omhandlet i artikel 142-191 i forordning nr. 575/2013, og som består i en anvendelse af kreditinstitutternes egne modeller, idet denne anden metode i henhold til artikel 143 i forordning nr. 575/2013 kræver den kompetente myndigheds tilladelse.

199 For så vidt som sagsøgeren har henvist til den uforholdsmæssige præventive pålæggelse af et supplerende kapitalgrundlag, bemærkes det, at det følger af artikel 5, stk. 4, TEU, at indholdet og formen af Unionens handling, i medfør af proportionalitetsprincippet, ikke går videre end nødvendigt for at nå målene i traktaterne. Unionens institutioner anvender proportionalitetsprincippet i overensstemmelse med protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet, som er bilagt EUF-traktaten.

200 I henhold til fast retspraksis kræver proportionalitetsprincippet, som hører til de almindelige EU-retlige grundsætninger, at EU-institutionernes retsakter skal være egnede til at nå de legitime mål, der forfølges med den omhandlede lovgivning, og ikke må gå ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål, hvorved det forudsættes, at såfremt det er muligt at vælge mellem flere egnede foranstaltninger, skal den mindst indgribende foranstaltning vælges, og de forvoldte ulemper må ikke være uforholdsmæssige i forhold til de tilsigtede mål (jf. dom af 4.5.2016, Philip Morris Brands m.fl., C-547/14, EU:C:2016:325, præmis 165 og den deri nævnte retspraksis).

201 Det bemærkes ligeledes, at proportionalitetsprøvelsen af en foranstaltning skal forliges med overholdelsen af den skønsmargen, som måtte være indrømmet Unionens institutioner i forbindelse med dens vedtagelse (jf. i denne retning dom af 12.12.2006, Tyskland mod Parlamentet og Rådet, C-380/03, EU:C:2006:772, præmis 145 og den deri nævnte retspraksis).

202 I den anfægtede afgørelse har ECB hovedsageligt fulgt et ræsonnement baseret på tilstedeværelsen af tre elementer. For det første ville det i tilfælde af, at sagsøgeren udtræder af Crédit mutuel-koncernen, være sandsynligt, at denne ikke længere ville kunne benytte den avancerede metode, men skulle anvende standardmetoden. For det andet ville en anvendelse af denne metode indebære et fald i vurderingen af sagsøgerens kapitalgrundlag. For det tredje har ECB heraf udledt, at sagsøgeren skulle forberede sig på denne situation ved at opbygge et passende kapitalgrundlag.

203 Retten bemærker, at sagsøgeren ikke har bestridt, at de to første elementer, som ECB har fremhævet, har fornødent grundlag. Det fremgår desuden navnlig af en skrivelse, som sagsøgeren har sendt til ECB den 27. marts 2015, at denne selv skønnede, at en overgang fra den avancerede metode til beregning af denne kapital til standardmetoden ville resultere i et fald i den egentlige kernekapital på 2,8%.

204 For så vidt som ECB af de ovenfor i præmis 183-187 anførte årsager havde ret til at tage hensyn til muligheden for, at sagsøgeren ville udtræde af Crédit mutuel-koncernen, og da det er ubestridt mellem parterne, at en sådan udtræden ville kunne medføre et fald i vurderingen af sagsøgerens egentlige kernekapital, er pålæggelsen af det supplerende kapitalgrundlag, der gør det muligt at imødegå en sådan mulighed, ikke resultatet af et åbenbart urigtigt skøn, og denne foranstaltning er heller ikke åbenbart uforholdsmæssig.

205 Det følger af det ovenstående, at såvel begrundelsen om ændring af sagsøgerens likviditetsrisikoprofil som begrundelsen om indvirkningen af en ændring af metoden til beregning af kapitalgrundlaget, såfremt sagsøgeren udtræder af Crédit mutuel-koncernen, er retligt fyldestgørende begrundelser for at pålægge det supplerende kapitalgrundlag. Det er således ikke nødvendigt at undersøge, hvorvidt begrundelsen i den anfægtede afgørelse om den indvirkning, som en udtræden af Crédit mutuel-koncernen ville have på sagsøgerens forretningsmodel, har fornødent grundlag.

206 Det tredje anbringendes andet led bør således forkastes.

c) Det tredje anbringendes tredje led om, at pålæggelsen af det supplerende kapitalgrundlag udgør en skjult sanktion

207 Sagsøgeren har gjort gældende, at størrelsen af den egentlige kernekapital, der er blevet pålagt denne med den anfægtede afgørelse, har karakter af en skjult sanktion, eftersom den ser ud til at have haft til formål at »straffe« sagsøgeren for at have henledt ECB's opmærksomhed på situationen i Crédit mutuel-koncernen.

208 ECB har afvist, at dens vurdering af størrelsen af sagsøgerens egentlige kernekapital skulle have karakter af en skjult sanktion.

209 Det bemærkes ligeledes, at sagsøgeren med en sådan argumentation hovedsageligt har gjort gældende, at den anfægtede afgørelse indebærer magtfordrejning.

210 Det bemærkes, at der efter fast retspraksis ved magtfordrejning forstås, at en administrativ myndighed under udøvelsen af sine beføjelser forfølger et andet formål end det, hvortil beføjelserne blev givet. En beslutning er kun behæftet med magtfordrejning, såfremt det på grundlag af objektive, relevante og samstemmende indicier fremgår, at den må antages at være truffet med et sådant formål (dom af 13.11.1990, Fedesa m.fl., C-331/88, EU:C:1990:391, præmis 24, og af 9.10.2001, Italien mod Kommissionen, C-400/99, EU:C:2001:528, præmis 38). Hvis der forfølges flere mål med beslutningen, indebærer denne, såfremt den ikke tilsidesætter hovedformålet, dog ikke magtfordrejning, selv om der til de gyldige hensyn føjer sig et uberettiget (dom af 21.12.1954, Italien mod Den Høje Myndighed, 2/54, EU:C:1954:8, s. 103, og af 21.9.2005, EDP mod Kommissionen, T-87/05, EU:T:2005:333, præmis 87).

211 Hvad angår formålet med, at de i grundforordningens artikel 16, stk. 2, omhandlede beføjelser er blevet indrømmet ECB, ligger det, som det fremgår af præmis 161, navnlig i behovet for at afhjælpe en situation, i hvilken et kreditinstituts egenkapital og likviditet ikke sikrer en sund styring og dækning af dets risici.

212 Dels fremgår det imidlertid af behandlingen af nærværende anbringendes to første led, at ECB har benyttet sine beføjelser i overensstemmelse med dette formål. Dels har sagsøgeren ikke anført nogen objektive, relevante og samstemmende indicier i overensstemmelse med den ovenfor i præmis 207 omhandlede retspraksis, som kan godtgøre, at størrelsen af dennes egenkapital er blevet fastsat for at straffe sagsøgeren.

213 Det tredje led må således forkastes, og følgelig må anbringendet som helhed forkastes og ECB frifindes.

IV. Sagsomkostninger

214 I henhold til procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren i det foreliggende tilfælde har tabt sagen, bør det pålægges denne at bære sine egne omkostninger og betale de omkostninger, som ECB har afholdt, i overensstemmelse med dennes påstand herom.

215 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, bærer de institutioner, der er indtrådt i en sag, deres egne omkostninger. Kommissionen bærer således sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Anden Udvidede Afdeling):

1) Den Europæiske Centralbank (ECB) frifindes.

2) Crédit mutuel Arkéa bærer sine egne omkostninger og betaler de af ECB afholdte omkostninger.

3) Europa-Kommissionen bærer sine egne omkostninger.

Prek Buttigieg Schalin

Berke Costeira

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. december 2017.

Underskrifter

Indhold

I. Tvistens baggrund 2

II. Retsforhandlinger og parternes påstande 4

III. Retlige bemærkninger 4

A. Formaliteten 4

1. Lovligheden af den fuldmagt, der er udstedt til sagsøgerens advokater 5

2. Sagsøgerens søgsmålskompetence i forhold til den anfægtede afgørelses punkt 1 5

3. Sagsøgerens søgsmålsinteresse i forhold til den anfægtede afgørelse 6

B. Realiteten 6

1. Det første og det andet anbringende vedrørende lovligheden af den anfægtede afgørelses punkt 1 7

a) Formålsfortolkningen og fortolkningen ud fra sammenhængen af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c) 8

b) Det første anbringende om, at CNCM ikke er et kreditinstitut 10

1) Spørgsmålet om, hvorvidt det kan udledes af SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), at det centrale organ skal være et kreditinstitut 11

2) Spørgsmålet om, hvorvidt kravet om, at det centrale organ skal være et kreditinstitut, kan udledes af artikel 10 i forordning nr. 575/2013 12

c) Det andet anbringende om, at der ikke findes en koncern, der er underlagt tilsyn i henhold til SSM-rammeforordningens artikel 2, stk. 21, litra c), og artikel 10 i forordning nr. 575/2013 14

1) Det andet anbringendes første led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, litra a), i forordning nr. 575/2013 14

2) Det andet anbringendes andet led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, litra b), i forordning nr. 575/2013 17

3) Det andet anbringendes tredje led om tilsidesættelse af artikel 10, stk. 1, litra c), i forordning nr. 575/2013 19

2. Det tredje anbringende vedrørende lovligheden af den anfægtede afgørelses punkt 3 20

a) Det tredje anbringendes første led om ECB's fejlagtige hensyntagen til sagsøgerens mulige udtræden af Crédit mutuel-koncernen 21

b) Det tredje anbringendes andet led om ECB's fejlagtige og uforholdsmæssige vurdering af sagsøgerens behov for at råde over et supplerende kapitalgrundlag 23

1) Hvorvidt begrundelsen om en ændring af sagsøgerens likviditetsrisikoprofil i tilfælde af udtræden af Crédit mutuel-koncernen har fornødent grundlag 23

2) Hvorvidt begrundelsen om den indvirkning, som en ændring af beregningsmetoden i forbindelse med sagsøgerens kapitalgrundlag i tilfælde af en udtræden af Crédit mutuel-koncernen vil få, har fornødent grundlag 24

c) Det tredje anbringendes tredje led om, at pålæggelsen af det supplerende kapitalgrundlag udgør en skjult sanktion 25

IV. Sagsomkostninger 26